

KLAUZURNÍ PRÁCE Z ČESKÉHO JAZYKA

Bakalářské studijní programy – Český jazyk a literatura

Český jazyk a literatura (jednooborové studium)

Český jazyk a literatura (dvouoborové studium)

Český jazyk a literatura se zaměřením na vzdělávání

Datum: 29. dubna 2011

Jméno a příjmení:

Aprobace:

Identifikační číslo:

Disciplína	Počet bodů
Stylistika	
Syntax	
Morfologie	
Lexikologie, slovtvorba	
Fonetika, fonologie, pravopis	
CELKEM	

Celkové hodnocení:

A

B

C

D

2) Texty pro bakalářské studijní programy

Autolékárničky čeká změna

Praha Nové autolékárničky možná budou mít kratší životnost, než by kdo čekal. Jejich obsah budou příští týden řešit ministerstva dopravy a zdravotnictví spolu s odborníky z České resuscitační rady.

Největší kritiku stále vyvolávají resuscitační masky, které se od ledna povinně staly součástí autolékárniček. „Resuscitační maska je pomůcka naprosto nepoužitelná laickou veřejností, je určena pro zkušené odborníky,“ tvrdí šéf výboru České resuscitační rady Anatolij Truhlář.

Stejný názor mají i středočeští záchranáři, při jejich průzkumu ji téměř polovina lidí nedovedla ani sestavit. „Testovali jsme tři masky a nepodařilo se to ani profesionálním záchranářům. Je to částečně kvalitou masky, ale i lepší masky budou mít laici potíže správně složit,“ vysvětluje jejich mluvčí Tereza Janečková. Kritici resuscitační masky se shodují také na další věci. Totiž že neví, kdo ji do vyhlášky o autolékárničce vlastně prosadil.

Názory na přítomnost masky v autolékárničce se různí. Jednotný názor nemají ani ministerstvo dopravy a zdravotnictví. Zatímco ministerstvo dopravy je ochotno souhlasit s tím, že resuscitační maska přestane být povinnou součástí výbavy autolékárničky, ministerstvo zdravotnictví je svém stanovisku opatrnější a očekává spíše další diskusi s Českým červeným křížem, Českou resuscitační radou, se záchranáři a dále také s dalšími odborníky.

Uvidíme, jak tedy příští týden dopadne společné jednání všech zainteresovaných na ministerstvu dopravy.

Přečtěte si příložený text a odpovězte na následující otázky:

STYLISTIKA

1. Do kterého funkčního stylu byste zařadili uvedený text?

.....

2. a) O který slohový útvar se jedná?

.....

b) Který slohový postup se v textu převážně uplatňuje?

.....

3. a) Jak je text uspořádán z hlediska horizontálního členění?

.....

b) Charakterizujte téma třetího a čtvrtého odstavce.

3. odstavec

4. odstavec

c) Uveďte, které prostředky vertikálního členění textu se v textu uplatňují?

.....

.....

d) K čemu slouží v textu uvozovky?

.....

4. K daným výrazům přiřadte na základě textu odpovídající slohový příznak. Vybírejte přitom ze škály: výraz *knižní* – *termín* – výraz *slohově neutrální* – *hovorový*. Postihněte i dynamiku slohových příznaků, pokud je to v daném případě relevantní.

šéf –

kritici –

ochotno –

dále –

SYNTAX

1. Označte souvětí s kontrastně konfrontačním významovým poměrem mezi obsahovými celky.

a) *Je to částečně kvalitou masky, ale i lepší masky budou mít laici potíže správně složit.*

b) *Stejný názor mají i středočeští záchranáři, při jejich průzkumu téměř polovina lidí nedokázala masku ani sestavit.*

c) *Testovali jsme tři masky, ale sestavit se to nepodařilo nikomu.*

d) *Zatímco ministerstvo dopravy je ochotné souhlasit s tím, že resuscitační maska přestane být povinnou součástí výbavy autolékárničky, ministerstvo zdravotnictví je ve svém stanovisku opatrnější a očekává další diskusi.*

2. Znázorněte přehledným a čitelným schématem gramatickou a sémantickou stavbu tohoto souvětí.

Zatímco ministerstvo dopravy je ochotné souhlasit s tím, že resuscitační maska přestane být povinnou součástí výbavy autolékárničky, ministerstvo zdravotnictví je ve svém stanovisku opatrnější a očekává, že v nejbližší době dojde k diskusi mezi zúčastněnými stranami, tj. Českým červeným křížem, Českou resuscitační radou a záchranáři, o tom, zda masky zůstanou či nikoli.

3. Vypište z vět předchozího souvětí subjekty a predikáty tak, jak po sobě následují, a určete jejich druh.

	Subjekt	Druh subjektu	Predikát	Druh predikátu
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				

4. Na základě výchozího textu vepište do následující tabulky chybějící údaje.

	VČ podřazený	VČ nadřazený	Druh VČ podřazeného	Skladební vztah gramatický
1.	veřejností			
2.	naprosto			
3.	Záchranářům			
4.	ve stanovisku			
5.	na přítomnost			

5. Z následující posloupnosti vět vypište všechny členy všech izotopických řetězců.

Resuscitační maska je pomůcka pro laika naprosto nepoužitelná, je určena hlavně pro odborníky. Téměř polovina lidí ji nedokázala sestavit. Testovali jsme tři masky a nepodařilo se to ani profesionálním záchranářům.

.....
.....
.....
.....

MORFOLOGIE

1. Určete slovní druh slov užitých v textu a přesněji je identifikujte:

- (Př. *svůj* – zájmeno přivlastňovací).....)
- než* (1. řádek)
- spolu s* (2. řádek)
- téměř* (1. řádek 3. odstavce)
- totiž* (poslední řádek 3. odstavce)

2. a) Uveďte variantní tvar k tvaru *kritici* (4. řádek 3. odstavce).

.....

b) Posuďte oba tvary z hlediska spisovnosti

.....
.....

c) Kterému tvaru byste dali přednost a proč?

.....

d) Vypište variantní tvary vzoru *pán* v 1. os. pl.

.....

3. a) Rozhodněte, zda je v textu užit náležitě tvaru *neví* /zda je ho užit spisovně.

(poslední řádek 3. odstavce)

b) Své rozhodnutí z bodu (a) zdůvodněte.

c) Vypište tyto tvary slovesa *vědět*:

imperativ v 2. os. sg.

přechodník pro současnost / přítomný v muž. r. č. j.

4. Vypište tvar kondicionálu užitý v první větě textu

Určete všechny jeho gramatické kategorie:

.....

5. V textu je užito tvaru *testovali jsme*, uveďte k němu:

a) trpný infinitiv

b) kondicionál minulý aktivní

c) kondicionál minulý pasivní

d) přechodník pro současnost / přítomný aktivní

e) přechodník pro současnost / přítomný pasivní

TVOŘENÍ SLOV A LEXIKOLOGIE

1. Vysvětlíte (synonymem nebo opisem) význam následujících přejatých slov:

a) *resuscitace*:

b) *laik*:

c) *profesionál*:

2. Uveďte jakýkoli příklad (nemusí být z výchozího textu).

a) kohyponymie:

b) synekdochy pars pro toto:

c) homografie:

3. U následujících slov uveďte: a) základové slovo a b) onomaziologickou kategorii:

mluvčí: a)

b)

opatrnější: a)

b)

4. Ze 3. odstavce textu (zač. „*Stejný názor mají ...*“) vypište 2 kompozita. K oběma připište jejich základová slova a rovněž zakroužkujte, zda jde o kategorii modifikační (Mo), nebo mutační (Mu):

a) první kompozitum: (Mo), nebo (Mu) ?

jeho základová slova:

b) druhé kompozitum: (Mo), nebo (Mu) ?

jeho základová slova:

FONETIKA, FONOLOGIE A PRAVOPIS

1. Transkribujte část textu (použijte českou fonetickou transkripci):

Kritici resuscitační masky se shodují také na další věci. Totiž že neví, kdo ji do vyhlášky o autolékárničce vlastně prosadil.

.....
.....
.....

2. Uveďte příklady rozporu mezi pravopisem a výslovností v předchozích výpovědích.

.....
.....

3. Vypište slova, v jejichž výslovnosti dochází k asimilaci znělosti.

.....

4. V následujících větách se vyskytují příklonky. Podtrhněte je a poté určete, které tvrzení o jejich hierarchii v textu platí obecně.

Jak bych vám ještě mohla pomoci? Chtěl bych se vám představit. Řekli, že by se mi to určitě mohlo hodit. Nevím, jak byste se jim měli odměnit.

a) tvar slovesa *být*, zájmeno osobní ve 3. p., zájmeno ukazovací ve 4. p.

- b) tvar 3. p. osobního zájmena, ukazovací zájmeno ve 4. p., tvar slovesa *být*
- c) tvar slovesa *být*, zvrtné zájmeno, tvar 3. p. osobního zájmena, tvar 4. p. ukazovacího zájmena
- d) tvar slovesa *být*, tvar 3. p. osobního zájmena, zvrtné zájmeno, tvar 4. p. ukazovacího zájmena

5. Naznačte graficky koncovou kadenci následujících výpovědí.

Proč dnes nechcete jít do kina?

Půjdete dneska s námi do kina?

6. Opravte chyby v textu.

Mezi spodstatnělá přídavná jména patří slova vrátný, hovězí, apod. Na stole leželo dvacetpět korun. Snažili jsem se nejprve rozdmýchat oheň. Rozumněli jste nám dobře? Nabízené kalhotové kostýmy mně příliš nenadchly. Na nový rok zveme na oběd celou rodinu. Letadlo přiletí do hlavního města Jižní Koreje v poledne. Novákovi slavily dlouho do noci. Rakousko a Rusko podepsali novou Obchodní smlouvu. Neztěžuj si na Petra, ten za nic nemůže. Tamnější obyvatelé se věnují zejména zemědělské výrobě. Tento úkol ztěží zvládneme samy.